

[A. Lyngø.]

Jeg vil også gerne have lov til at sige et par ord om andre erhverv, nemlig landbruget og fåreavlen. Der er nu atter god fremgang for landbruget efter ulykkesvinteren i 1949, da hovedparten af Grønlands fårebestand forulykkede under det strenge vintervejr. Der er nu snart 20 000 moderfår i Grønland, snart 1 får pr. indbygger, og vi skylder staten megen tak for det arbejde, der er gjort for at få grønlænderne interesseret i det nye erhverv. Men de grønlandske landbrugere har stadig mange vanskeligheder at kæmpe med, fordi Grønland er grænselandet for husdyravl med en streng og lang vinter. Der er ubegrænsede muligheder for sommergræsning, men det er vinterfoder, der er det store spørgsmål for bestandens forøgelse. Man har endog talt om indførelse af vinterfoder for at dække det nuværende behov. Der er endnu mangel på agre eller såkaldte hjemmemarker ved bopladserne, og fåreavlerne har endnu efter sigende ikke tilstrækkeligt kendskab til landbrugsredskaber. En udstilling og demonstration af brugen af disse er påkrævet.

I dag skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind på de enkelte problemer, der har interesse for yderligere oparbejdelse af fåreavlen; dem kan vi drøfte andre steder, i Grønlandsudvalget, men det vil efter min mening være ønskeligt, hvis man kan drøfte sagen med repræsentanter for fåreavlerne, fordi disse ikke altid har haft tilstrækkelig tid til en sådan drøftelse under korte besøg af folk henedefra som finansudvalgets og Grønlandsudvalgets besøg nu i sommer. De planer, der er afstukket i Grønlands-kommissionens betænkning, skal gerne såvidt muligt realiseres for at opbygge denne vigtige erhvervsgren.

Ja, jeg skal fatte mig i korthed. Men endnu vil jeg gerne bede om, at de planer, der allerede er blevet taget op, og andre, som man ønsker at tage op med hensyn til skole- og undervisningsforhold, opbygningen af Grønlands radiofoni og andre kulturelle og oplysningsprojekter, bliver fortsat efter de foreliggende planer, således at den åndelige opbygning, som udføres og skal udføres sidestillet med de materielle fremskridt, finder sted. De anstrengelser, der er gjort i den henseende, har allerede så småt båret frugt, idet det er mærkbart, at f. eks. bør-

nene og de unge lærer mere dansk end tidligere og får flere kundskaber og således et bedre grundlag for deres start i livet. Men endnu er der meget at gøre, og vi skal fortsætte at arbejde videre for at gøre Grønland til et dansk land i dybere forstand, stadig med hensyntagen til de særlige forhold vedrørende sprog og traditioner i Grønland.

Endelig vil jeg gerne give boligforholdene en kort omtale. Boligstøttelovgivningen har vakt glæde i Grønland, fordi den giver løfte om virkelig forbedring af boligforholdene. På grund af de stærkt stigende priser i de senere år på husbygningsmaterialer og delvis anvendelse af dyr dansk arbejdskraft er det dog endnu for dyrt for grønlændere med almindelige indtægter at bygge sig flerrummede huse, der kan blive betryggende hjem for den grønlandske ungdom. Det må være vor opgave at billiggøre husbyggeriet i Grønland, så at det bliver overkommeligt i pris for folk med lave gennemsnitsindtægter at bygge huse, når det halve bekostes af statstilskud. Jeg regner med, at dette vigtige spørgsmål, billiggørelsen af boligbyggeriet i Grønland, bliver taget op i finansudvalget og Grønlandsudvalget, således som man har ønsket det fra grønlandsk side.

Endelig vil jeg gerne fremsætte det ønske — i lighed med hvad vi gjorde i fjor — at de grønlandske bestillingsmænd bliver repræsenteret i den nu nedsatte lønningskommission eller i et af dens underudvalg, så at deres organisation selv kan være med under behandlingen af deres arbejds- og lønforhold. Jeg kan nævne, at et sådant ønske blev støttet af det grønlandske landsråd ved sidste landsrådsmøde i år.

Statsministeren (Hans Hedtoft): I anledning af det af det ærede medlem hr. Viggo Starcke stillede forslag om motiveret dagsorden ønsker jeg at afgive følgende erklæring:

I regeringens planer i forbindelse med de foreliggende valutavanskeligheder har det ikke på noget tidspunkt været påtænkt at devaluere den danske krone, og der er intet grundlag for en sådan devaluering. Der er ejheller under de førte forhandlinger fra noget partis side fremsat forslag i denne retning. Det ærede medlems forslag om